

पातारासि गाउँपालिकाको अर्थ सम्बन्धी प्रस्तावलाई कार्यान्वयन गर्न बनेको विधेयक, २०८२

प्रस्तावना: पातारासि गाउँपालिकाको आर्थिक वर्ष २०८२/०८३ को अर्थ सम्बन्धी प्रस्तावलाई कार्यान्वयन गर्नको निमित्त स्थानीय कर तथा शुल्क संकलन गर्ने, छुट दिने तथा आय संकलनको प्रशासनिक व्यवस्था गर्न वाञ्छनीय भएकोले,

नेपालको संविधानको धारा २२८ को उपधारा (२) बमोजिम पातारासि गाउँपालिकाको तेहौँ गाउँ सभाले यो ऐन बनाएको छ ।

१. **संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ:** (१) यस ऐनको नाम “आर्थिक ऐन, २०८२” रहेको छ ।
(२) यो ऐन २०८२ साल श्रावण १ गतेदेखि पातारासि गाउँपालिका क्षेत्रमा लागू हुनेछ ।
२. **सम्पत्ति कर:** गाउँपालिका क्षेत्रभित्र अनुसूचि (१) र (१) क बमोजिम एकिकृत सम्पत्ति कर/घरजग्गा कर लगाइने र असूल उपर गरिनेछ ।
३. **भूमि कर (मालपोत):** गाउँपालिका क्षेत्रभित्र अनुसूचि (२) बमोजिम भूमि कर (मालपोत) लगाइने र असूल उपर गरिनेछ ।
४. **घर बहाल कर:** गाउँपालिका क्षेत्रभित्र कुनै व्यक्ति वा संस्थाले भवन, घर, पसल, ग्यारेज, गोदाम, टहरा, छप्पर, जग्गा वा पोखरी पूरै आंशिक तवरले बहालमा दिएकोमा अनुसूचि (३) बमोजिम घर जग्गा बहाल कर लगाइने र असूल गरिनेछ ।
५. **व्यवसाय कर:** गाउँपालिका क्षेत्रभित्र व्यापार, व्यवसाय वा सेवामा पूँजीगत लगानी र आर्थिक कारोबारका आधारमा अनुसूचि (४) बमोजिम व्यवसाय कर लगाइने र असूल उपर गरिनेछ ।
६. **जडिबुटी, कवाडी र जीवजन्तु कर:** गाउँपालिका क्षेत्रभित्र कुनै व्यक्ति वा संस्थाले ऊन, खोटो, जडिबुटी, वनकस, कवाडी माल रप्रचलित कानूनले निषेध गरिएको जीवजन्तु बाहेकका अन्य मृत वा मारिएका जीवजन्तुको हाड, सिङ, प्वाँख, छाला जस्ता वस्तुको व्यवसायिक कारोबार गरेवापत अनुसूचि (५) बमोजिमको कर लगाइने र असूल उपर गरिनेछ ।
७. **सवारी साधन कर:** गाउँपालिका क्षेत्रभित्र दर्ता भएका सवारी साधनमा अनुसूचि (६) बमोजिम सवारी साधन कर लगाइने र असूल उपर गरिनेछ । तर, प्रदेश कानून स्वीकृत भई सो कानूनमा अन्यथा व्यवस्था भएको अवस्थामा सोहि बमोजिम हुनेछ ।
८. **विज्ञापन कर:** गाउँपालिका क्षेत्रभित्र हुने विज्ञापनमा अनुसूचि (७) बमोजिम विज्ञापन कर लगाइने र असूल उपर गरिनेछ । । तर, प्रदेश कानून स्वीकृत भई सो कानूनमा अन्यथा व्यवस्था भएको अवस्थामा सोहि बमोजिम हुनेछ ।
९. **मनोरन्जन कर:** गाउँपालिका क्षेत्रभित्र हुने मनोरन्जन व्यवसाय सेवामा अनुसूचि (८) बमोजिम व्यवसाय कर लगाइने र असूल उपर गरिनेछ । । तर, प्रदेश कानून स्वीकृत भई सो कानूनमा अन्यथा व्यवस्था भएको अवस्थामा सोहि बमोजिम हुनेछ ।
१०. **बहाल बिटौरी शुल्क:** गाउँपालिका क्षेत्रभित्र आफुले निर्माण, रेखदेख वा संचालन गरेका अनुसूचि (९) मा उल्लेख भए अनुसार हाट बजार वा पसलमा सोही अनुसूचिमा भएको व्यवस्था अनुसार बहाल बिटौरी शुल्क लगाइने र असूल उपर गरिनेछ ।
११. **पार्किङ शुल्क:** गाउँपालिका क्षेत्रभित्र कुनै सवारी साधनलाई पार्किङ सुविधा उपलब्ध गराए वापत अनुसूचि (१०) बमोजिम पार्किङ शुल्क लगाइने र असूल उपर गरिनेछ ।
१२. **ट्रेकिङ्ग, कोयोकिङ, क्यानोइङ्ग, बन्जी जम्पिङ्ग, जिपफ्लायर र रयाफ्टीङ्ग शुल्क:** गाउँपालिकाले आफ्नो क्षेत्रभित्र ट्रेकिङ्ग, कायोकिङ, क्यानोइङ्ग, बन्जी जम्पिङ्ग, जिपफ्लायर र रयाफ्टीङ्ग सेवा वा व्यवसाय संचालन गरेवारत अनुसूचि (११) बमोजिमको शुल्क लगाइने र असूल उपर गरिनेछ ।
१३. **सेवा शुल्क, दस्तुर:** गाउँपालिकाले निर्माण, संचालन वा व्यवस्थापन गरेका अनुसूचि १२ मा उल्लिखित स्थानीय पूर्वाधार र उपलब्ध गराइएको सेवामा सेवाग्राहीबाट सोही अनुसूचिमा व्यवस्था भए अनुसार शुल्क लगाइने र असूल उपर गरिनेछ ।
१४. **पर्यटनशुल्क:** गाउँपालिकाले आफ्नो क्षेत्रभित्र प्रवेश गर्ने पर्यटकहरुबाट अनुसूची १३ मा उल्लिखित दरमा पर्यटन शुल्क लगाईने र असूल उपर गरिनेछ । तर, प्रदेश कानून स्वीकृत भई सो कानूनमा अन्यथा व्यवस्था भएको अवस्थामा सोहि बमोजिम हुनेछ ।
१५. **निर्माण व्यवसाय इजाजत दर्ता, मुहान दर्ता तथा नविकरण शुल्क:** गाउँपालिकाले अनुसूची १४ मा उल्लेखित दरमा निर्माण व्यवसाय इजाजत पत्रको दर्ता तथा नविकरण शुल्क लगाउन सक्नेछ ।
१६. **पशुपंक्षि चरन प्रवेश कर:** गाउँपालिकाले अनुसूची १५ मा उल्लेखित दरमा पशुपंक्षि चरन प्रवेश शुल्क लागउने छ ।
१७. **ढङ्गा गिट्टि वालुवा तथा सिलेट ढुवानी तथा निकासी कर:** गाउँपालिकाले अनुसूची १६ मा उल्लेखित दरमा ढङ्गा गिट्टि वालुवा तथा सिलेट ढुवानी तथा निकासी कर लगाउन सक्नेछ ।
१८. **दहत्तर बहत्तर (दाउरा काठको लागि) शुल्क:** गाउँपालिकाले अनुसूची १७ मा उल्लेखित दरमा दहत्तर बहत्तर (दाउरा काठको लागि) शुल्क लगाउन सक्नेछ ।

१९. पूर्जि सिफारिस र नक्सापास शुल्क: घर निर्माणका लागि पुर्जि सिफारिस र घर बनाउनका लागि नक्सा पास गर्न अनुसूची १८ मा उल्लेखित दरमा शुल्क लगाउन सक्नेछ । साथै नक्सा पास गर्ने कार्यलवाई अनिवार्य बनाईदै लगिनेछ ।

२० वडा कार्यालयबाट दिईने सिफारिस तथा सेवा शुल्क:स्थानिय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४ अनुसार वडा कार्यालयबाट गरिने सिफारिस तथा पञ्जिकरण सम्बन्धी शुल्क अनुसूची १९ मा उल्लेख गरिए बमोजिम हुनेछ ।

२१ कर छुट:यस ऐन बमोजिम कर तिर्ने दायित्व भएका व्यक्ति वा संस्थाहरुलाई कुनै पनि किसिमको कर छुट दिईने छैन ।

२२ कर तथा शुल्क संकलन सम्बन्धि कार्यविधि: यो ऐनमा भएको व्यवस्था अनुसार कर तथा शुल्क संकलन सम्बन्धि कार्यविधि गाउँपालिकाले तोके अनुसार हुने छ

अनुसुचि-१
(दफा २ सँग सम्बन्धित)
सम्पति कर

सि.नं.	कर शिर्षक	स्वीकृत कर	कैफियत
१	एकिकृत सम्पति कर	०.०५ प्रतिशत	गाउँ क्षेत्र
२	एकिकृत सम्पति कर	०.१ प्रतिशत	बजार क्षेत्र
३	माटोले छाएको घर	१०० वार्षिक	
४	जस्ताले छाएको घर	२०० वार्षिक	
५	पक्की घर १ तले	५०० वार्षिक	
	पक्की घर २ तले	७५० वार्षिक	
	पक्की घर ३ तले	१००० वार्षिक	

अनुसुचि-१(क)
(दफा २ सँग सम्बन्धित)
एकिकृत सम्पति करको दर

कर योग्य एकिकृत सम्पत्तिको मूल्य	वार्षिक दर
पाँच लाख रुपैया सम्मको मूल्याङ्कनमा	एक मुष्ट रु ५०
पचास लाख रुपैया सम्म	प्रति लाख रु १०
एकाउन्न लाख देखि एक करोड रुपैया सम्म	प्रति लाख रु २०
एक करोड एक लाख देखि दुई करोड रुपैया सम्म	प्रति लाख रु २५
दुई करोड एक लाख रुपैया देखि तीन करोड रुपैया सम्म	प्रति लाख रु ३०
तीन करोड एक लाख रुपैया देखि पाँच करोड रुपैया सम्म	प्रति लाख रु ४५
पाँच करोड भन्दा माथि	प्रति लाख रु ५०

अनुसुचि-२
(दफा ३ सँग सम्बन्धित)
भुमि कर (मालपोत)

मुख्य क्षेत्र मूल्य	स्थान	न्यूनतममूल्य(प्रति रोपनी)
क. व्यापारिक क्षेत्र	मुख्य सडकले छोएका (उर्थू क्षेत्र) काजग्गारु	१२ लाख
	डिल्लीचौर र लासीवजार	१० लाख
	छुमचौरको लोटचौर,	४ लाख
	पातारासीको तल्फी, पेरे सडक क्षेत्र	७लाख
ख) आवासिय क्षेत्र	उर्थू मुख्य सडक क्षेत्र बाहेकको जग्गा	५ लाख
	डिल्लीचौर सडक क्षेत्र बाहिरको	५ लाख
	छुमचौर र पातारासी सडक क्षेत्र बाहिरको जग्गाहरु	१ लाख
ग) कृषि क्षेत्र	वनवगर क्षेत्रमा परेकाबाहेकका सडकले नछोएका पटमारा	८० हजार
	वनवगर क्षेत्रमा परेकाबाहेकका सडकले नछोएका डिल्लीचौर	५० हजार
	वनवगर क्षेत्रमा परेकाबाहेकका सडकले नछोएका छुमचौर र पातारासी	३० हजार
घ) वनतथावगर क्षेत्र	खोलाभिन्न परेकावाखोलाकिनारले छोएका पटमारा	२५ हजार
	खोलाभिन्न परेकावाखोलाकिनारले छोएका डिल्लीचौर	१५ हजार
	खोलाभिन्न परेकावाखोलाकिनारले छोएकापातारासी र छुमचौर	१० हजार
	मालपोत प्रतिरोपनी खेत	रु १५
	मालपोत पाखो	रु १०

अनुसुचि-३
(दफा ४ सँग सम्बन्धित)
घर बहाल कर

सि.नं.	कर शिर्षक	स्वीकृत कर	कैफियत
१	घर बहाल कर	१० प्रतिशत	

अनुसुचि-४
(दफा ५ सँग सम्बन्धित)

व्यवसाय कर

सि.नं.	कर शिर्षक	स्वीकृत कर	कैफियत
१	होटल संचालन कर	रु ५००	बार्षिक
२	पसल दर्ता शुल्क	रु ५००	बार्षिक
३	घरेलु उद्योग शुल्क	रु ५००	बार्षिक
४	साना उद्योग शुल्क	रु ३०००	बार्षिक
५	मझौला उद्योग	रु ५०००	बार्षिक
६	ठुला उद्योग	रु १००००	बार्षिक
७	बैंक वित्तिय संस्था	रु २०००	बार्षिक

अनुसुचि-५

(दफा ६ सँग सम्बन्धित)

जडिबुटी, कवाडी र जीवजन्तु कर:

सि.नं.	कर शिर्षक	स्वीकृत कर	कैफियत
१	जटामसि	५ प्रति के.जी.	
२	यार्सागुम्बा	५००० प्रति के.जी	
३	बन लसुन	२०० प्रति के.जी	
४	गुच्छि च्याउ	१०० प्रति के.जी	
५	सतुवा	१०० प्रति के.जी	
६	सेतक चिनि	५ प्रति के.जी	
७	याक्चा चुक (पदम चाल)	१ प्रति के.जी	
८	विष जरा	१ प्रति के.जी	
९	कवाडी	१ प्रति के.जी	
१०	जीवजन्तु	१० प्रति के.जी	
११	पाखन भेद	१ प्रति के.जी	
१२	बोजो	१ प्रति के.जी	
१३	कुटुकी	५० प्रति के.जी	
१४	अतिस	१० प्रति के.जी	
१५	सुगन्धवाल समायो	५ प्रति के.जी	
१६	जिव जन्तु हाडखोर	१० प्रति के.जी	

१७	काला दाना	५ प्रति के.जी	
१८	गुन्नाइनो बायोजडी	५० पैसा के जी	
१९	बुकी फूल	१ प्रति के जी	
२०	तितेपाती	१ प्रति के जी	
२१	डाले चुक	२ प्रति के जी	
२२	ढटेलो आरु	१ प्रति के जी	
२३	अतिसको फल	१६० प्रति के जी	
२४	जङ्गली ओखर	५० पैसा प्रति के जी	
२५	धुपी पात र फल	१५ प्रति के जी	
२६	सुनपाती	१ प्रति के जी	
२७	जटा मसी तेल	५० पैसा प्रति के जी	
२८	लौंठ सल्ला पात	५ प्रति के जी	
२९	भोज पत्र	२ प्रति के जी	
३०	धुपी तेल	१० प्रति के जी	
३१	ढटेलो तेल	१० प्रति के जी	
३२	ओखर तेल	२० प्रति के जी	
३३	देवदयार तेल	५० प्रति के जी	
३४	आरु तेल	२० प्रति के जी	
३५	सुगन्धवाल तेल	५० प्रति के जी	
३६	सुनपाती तेल	१५ प्रति के जी	

अनुसुचि-६
(दफा ७ सँग सम्बन्धित)
सवारी साधन कर

सि.नं.	कर शिर्षक	स्वीकृत कर	कैफियत
१	रिक्सा	१००	वार्षिक
२	अटो रिक्सा	२००	वार्षिक
३	जिप	५००	वार्षिक
४	मोटर साईकल	१००	वार्षिक

अनुसुचि-७
(दफा ८ सँग सम्बन्धित)

बिज्ञापन कर

सि.नं.	कर शिर्षक	स्वीकृत कर	कैफियत
१	होडिङ्ग बोर्ड (व्यक्तिगत)	५००	
२	होडिङ्ग बोर्ड (संस्थागत)	१०००	

अनुसुचि-८

(दफा ९ सँग सम्बन्धित)

मनोरन्जरकर कर

सि.नं.	कर शिर्षक	स्वीकृत कर (मासिकरु.)	कैफियत
१	सिनेमा हल	५००	
२	भिडियो हल	५००	
३	साँकृतिक प्रदर्शन	५०० (प्रति पटक)	

अनुसुचि-९

(दफा १० सँग सम्बन्धित)

बहाल बिटौरी शुल्क

सि.नं.	कर शिर्षक	स्वीकृत कर (मासिकरु.)	कैफियत
१	हाट बजार(प्रति स्टल)	५०	वार्षिक
२	ऐलानि जग्गा भाडा	५००	प्रति रोपनी
३	बाटोको छेउका अस्थायि पसल भाडामा (प्रति टहरा)	१०००	वार्षिक
४	अन्य भाडा	५००	वार्षिक

अनुसुचि-१०

(दफा ११ सँग सम्बन्धित)

पार्किङ शुल्क

सि.नं.	कर शिर्षक	स्वीकृत कर (मासिकरु.)	कैफियत
१	मोटर साईकल	१०	
२	कार, जिप, डेलिभरी भ्यान	५०	
३	टेम्पो, अटोरिक्सा	५	
४	पावर टेलर	५०	

५	टयाक्टर	५०	
६	मिनि बस,मिनि ट्रक	१००	
७	रोड रोलर डोजर	२००	
८	क्रेन,दमकल,लोडर	२००	
९	अन्य	१००	

अनुसुचि-११

(दफा १२ सँग सम्बन्धित)

ट्रेकिङ,क्योनोइङ्ग,बन्जी जम्पिङ,जिप फ्लायर र रयापटिङ शुल्क

सि.नं.	कर शिर्षक	स्वीकृत कर (प्रति पटक रु.)	कैफियत
१	ट्रेकिङ (देबस्थल देखि पातारासिसम्म)	१००(आन्तरिक)	
२	ट्रेकिङ (देबस्थल देखि पातारासिसम्म)	५००(अन्तराष्ट्रिय)	
३	क्योनोइङ्ग,	५००	
४	बन्जी	५००	
५	जम्पिङ,	५००	
६	रयापटिङ	१०००	

अनुसुचि-१२

(दफा १३ सँग सम्बन्धित)

सेवा शुल्क र दस्तुर

सि.नं.	कर शिर्षक	स्वीकृत कर (मासिक रु.)	कैफियत
१	ढल निकास	५०	
२	फोहोर मैला संकलन शुल्क	५०	
३	सरसफाई शुल्क	५०	
४	पर्यटकीय तथा बनभोज क्षेत्र	५०	
५	पार्क प्रवेश शुल्क	५०	
६	उद्योग र भ्यु टावर प्रवेश रु	५०	
७	सिफारिस शुल्क	१००	
९	संस्था दर्ता/सिफारिस	५००	
१०	योजना सम्झौता र सम्पन्न सिफारिस	१लाख सम्म ५०० र १लाख भन्दा माथि १०००	
११	कृषि उपज सिफारिस प्रति किलो	५० पैसा	
१२	हल भाडा आन्तरिक शाखा	५००	
१३	हल भाडा बाह्य	१०००	

अनुसुचि-१३

(दफा १४ सँग सम्बन्धित)

पर्यटन शुल्क

सि.नं.	कर शिर्षक	स्वीकृत कर (प्रतिपटक रु.)	कैफियत
१	पातारासी पर्वतारोहण (आन्तरिक)	१०००	
२	पातारासी पर्वतारोहण (अन्तराष्ट्रिय)	५०००	
३	धानचौरी पर्यटन शुल्क(आन्तरिक)	२०	
४	धानचौरी पर्यटन शुल्क (अन्तराष्ट्रिय)	१००	

अनुसुचि-१४

(दफा १५ सँग सम्बन्धित)

निर्माण व्यवसाय इजाजत पत्र दर्ता,मुहान दर्ता तथा नविकरण शुल्क

सि.नं.	कर शिर्षक	स्वीकृत कर (वार्षिक रु.)	कैफियत
१	इजाजत पत्र दर्ता शुल्क	५०००	
२	इजाजत पत्र नविकरण शुल्क (३ महिना अघि)	२५००	
३	इजाजत पत्र नविकरण शुल्क (६ महिना अघि)	३५००	
	इजाजत पत्र नविकरण शुल्क (६ महिना पछि)	५०००	
४	मुहान दर्ता शुल्क	२०००	
५	मुहान दर्ता नविकरण शुल्क	५००	

अनुसुचि-१५

(दफा १६ सँग सम्बन्धित)

पशुपंक्षि चरन प्रवेश शुल्क

सि.नं.	कर शिर्षक	स्वीकृत कर (प्रति गोटाँ रु.)	कैफियत
१	भेडा	१०	
२	गाई	५०	
३	भैसी	३००	
४	घोडा	३००	
५	चौरी	५००	

अनुसुचि-१६

(दफा १७ सँग सम्बन्धित)

ढुङ्गा, गिट्टी, बालुवा तथा सिलेट सेवा शुल्क दस्तुर तथा कर

सि.नं.	कर शिर्षक	स्वीकृत दर (रु.)	कैफियत
१	ढुङ्गा प्रति चट्टा	२५०	
२	बालुवा प्रति ट्यक्टर	५००	
३	बालुवा प्रति ट्रक टिपर	२०००	
४	माटो प्रति ट्यक्टर	५०	
५	माटो प्रति ट्रक टिपर	१००	
६	गिट्टी प्रति ट्यक्टर	५००	
७	गिट्टी ट्रक टिपर	२०००	
८	ग्रावेल बोल्ड मिक्स प्रति टिपर	८००	
९	ग्रावेल बोल्ड मिक्स प्रति ट्यक्टर	२००	

अनुसुचि-१७

(दफा १८ सँग सम्बन्धित)

दहत्तर बहत्तर शुल्क

सि.नं.	कर शिर्षक	स्वीकृत दर (रु.)	कैफियत
१	दाउरा प्रति भारी	१०	
२	दहत्तर बहत्तर ढुवानि प्रति ट्यक्टर	१५०	
३	दहत्तर बहत्तर ढुवानि प्रति ट्रक टिपर	२५०	

अनुसुचि-१८

(दफा १९ सँग सम्बन्धित)

पूजि सिफारिस र नक्सापासशुल्क

सि.नं.	कर शिर्षक	स्वीकृत दर (रु.)	कैफियत
१	घर निर्माणका लागि पूजि	१०००	
२	नक्सापास प्रति वर्ग फिट	५	

अनुसुचि-१९

(दफा २० सँग सम्बन्धित)

वडा कार्यालयबाट दिईने सिफारिस तथा सेवा शुल्क

सि.नं.	शिर्षक	स्वीकृत दर (रु.)	कैफियत
१	नागरिकता सिफारिस तथा नागरिकता प्रतिलिपि सिफारिस	१५०	

२	नाम थर संशोधन	१५०	
३	विवाह प्रमाणित	१००	
४	जन्म प्रमाणित	१००	
५	बसोबास प्रमाणित	१००	
६	मृत्यु प्रमाणित	१००	
७	नाता प्रमाणित नेपाली भाषा	१५०	
८	नाता प्रमाणित अङ्ग्रेजी भाषा	२५०	
९	दुर्गम तथा पि.क्षे सिफारिस	१५०	
१०	नाता कायम सिफारिस नेपाली भाषा	१५०	
११	नाता कायम सिफारिस अङ्ग्रेजी भाषा	२५०	
१२	घरजग्गा नामसारी सिफारिस	१००	
१३	घर कायम सिफारिस	१५०	
१४	चाल चलन सिफारिस	१५०	
१५	जग्गाधनी पूर्जा फोटो टाँस सिफारिस	१००	
१६	घरबाटो सिफारिस	१००	
१७	आय श्रोत प्रमाणित	५००	
१८	जन्म दर्ता विवाह दर्ता भृत्य दर्ता र सम्बन्ध विच्छेद दर्ता ३५ दिन पछि	५०	
१९	चार किल्ला प्रमाणित	५००	
२०	विद्युत जडान घरायसी	१००	
२१	विद्युत जडान उद्योग	५००	
२२	काठ आपूर्ति सिफारिस	१००	
२३	धारा जडान	१००	
२४	दैवि प्रकोप अपाङ्ग असहाय छात्रवृत्ति सिफारिस	निशुल्क	
२५	पेन्सन सिफारिस	१००	
२६	धितो मूल्याङ्कन प्रति लाख	१५०	
२७	संस्था दर्ता सिफारिस	५००	
२८	योजना सिफारिस १ लाख सम्म	५००	
२९	योजना रिफारिस १ लाख भन्दा बढी	१०००	
३०	योजना कार्य सम्पन्न सिफारिस १ लाख सम्म	५००	
३१	योजना कार्य सम्पन्न सिफारिस १ लाख भन्दा माथि	१०००	
३२	उपचार सिफारिस	निशुल्क	
३२	घर निर्माणका लागि पूर्जा सिफारिस	१०००	